კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქ. სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო.

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ხუთშაბათი, 28 ივლისი, 1942 წ. № 176 (6492). ფასი 15 კაპ.

ჩვენი სამშობლოს სამხრეთის ველებზე გრანდიოზული ბრძოლა გაჩაღდა. მტერი როსტოვში შეაღწია. ჩვენი ჯარების მეოცე არმიის წინააღმდეგობის შედეგად გერმანელებს ედიდესი ზარალი მოსდით. მაჯრად არ ეყოთ. მსხვერპლს არ ერიდებიან. მათ ღრმა ზურგიდან მოკაჟავთ რეზერვები.

წითელ არმიის მეომრებო! კიდევ უფრო მეტი სიმტკიცე და ორგანიზებულობა გამოიჩინეთ, გაანადგურეთ მტერი! მტერთან ბრძოლებში! შეშფოთებულ მტრის ჯეიქნიკა და ცოცხალი ძალა, გაბედულად აგებინეთ მას ბრძოლის კონტრდარტყმები!

გამანადგურებლად ურტყით მტერს, ფლოტის მამაცო მეომრებო!

საბჭოთა სამშობლოსათვის მძიმე დღეებში იღნიშნავს ჩვენი ქვეყანა სამხედრო-საზღვაო ფლოტის დღეს. ჰიტლერელი ყაჩაღები ისწრაფვიან დონის ველებისაკენ, ჩრდილოეთ კავკასიისაკენ, ვოლგისაკენ, სტალინგრადისაკენ. სწარმოებს სისხლისმღვრელი ბრძოლები, რომლებშიც სწყდება ბედი მარტო ცალკეული მამაკაცების პოზიციების, ცალკეული დასახლებული პუნქტების ბედი — სწარმოებს ბრძოლები, რომლებშიც სწყდება საბჭოთა სამხრეთის ბედი. იმ სფეროსთან წინაშე, რომელიც ჩვენს საბჭოთა სამშობლოს თავს დასტრიალებს და რომელიც გაძლიერდა მას შემდეგ, რაც ჰიტლერელები გაიფთრებით დაიძრნენ ჩვენი ქვეყნის სამხრეთისაკენ, თითოეული საბჭოთა მებრძოლი, წითელარმიელი, წითელფლოტელი, რომელ უბანზედაც არ უნდა იყოს იგი, უნდა იბრძოდეს უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე, უკანასკნელ სულთამდე. სამხრეთით წარმოებულ გაფფრებულ ბრძოლებში საბჭოთა მეომრები მტრის რიცხვობრივად ჭარბ ძალებს თავგანწირვით ებრძვიან საბრძოლო ლოზუნგით: „გაეწყვეტით, მაგრამ უკან არ დავიხევთ!“

ფლოტის დღისადმი მიძღვნილ ტრადიციულ დღესასწაულს საბჭოთა ხალხი და სამხედრო მეზღვაურები ხვდებიან არა რეიდებზე, მაინადგებით მორთულ საბრძოლო გემებზე, არა მდინარეებზე და წყლის ბასეინებში. ფლოტის დღეს გემები ხვდებიან საბრძოლო ლაშქრობებში საზღვაო კომუნიკაციებზე, წითელფლოტელები ხვდებიან საზღვაო ქვეითი ჯარის საბრძოლო რიგებში, საზღვაო მფრინავები—საბრძოლო გაფრენებში.

ფლოტის დღეს მეზღვაურები ხვდებიან ზღვაში, ხმელეთზე და ჰაერში წარმოებული ბრძოლათა ქარცეცხლში.

ზღვაში ომის ერთი წელი, ტკაცი განსაცდელთა ერთი წელი, ჩვენი ფლოტის საბრძოლო ძალიერების შემოწმების ერთი წელი. საბჭოთა ხალხი ბოლშევიკების პარტიის ხელმძღვანელობით, დიდი სტალინის ყოველდღიური და შეუნელებელი ყურადღებით, ბეჯითად და გულმოდგინედ აქმნიდა საზღვაო ძალებს, ზრდიდა მეზღვაურთა კადრებს, საბჭოთა ხალხი მზრუნველობით ზრდიდა ფლოტს, როგორც საყვარელ პირმშოს, არაფერს არ იშურებდა ჩვენი ქვეყნის საზღვაო ზღვედების განსამტკიცებლად. ომმა მკაცრად შეამოწმა საბჭოთა გემების საბრძოლო თვისებები. ჩვენი გემთმშენებლების პრიდღეცის ხარისხი. ჩვენ შეგვიძლია სიამაყით განვაცხადოთ: ფლოტის მატერიალიური საწელი დიდი ქების ღირსი აღმოჩნდა. საბრძოლო გემებმა მრავალი ათეული გამეფდეთ ოპერაციათ ჩატარეს. მტერთან ბრძოლებში ჩვენმა წყალზედა და წყალქვეშა ხომალდებმა უაღრესად მძიმე გამოცდა ჩაბარეს და ამარეგნეს. ცეცხლით სასტიკი შემოწმება გაიარა საბჭოდრო-საზღვაო ფლოტის პირადმა შემადგენლობამ. ბოლშევიკური პარტიის მიერ რეეოლუციურ ტრადიციებზე, ლენინ-სტალინის პარტიის საბრძოლო ტრადიციებზე, რეპუბლიკა ფლოტის გმირულ წარსულზე აღზრდილმა მეთაურებმა, კომისრებმა და წითელფლოტელებმა ბრძოლებში გამოჩინეს რკინისებური სიმტკიცე, თავდადებისათვის მზადყოფნა, უმაგალითო გმირობა.

განა აღტაცებას არ იწვევს ჩრდილოეთის წყალქვეშელთა გაბედული რეიდები ტრის კომუნიკაციების წინააღმდეგ, მათი შეჭრა ბუტბაზეში — მტრის თვით ბუნაგში? განა სიმამაცისა და გულადობის მაგალითს არ წარმოადგენენ ბეგარდის კრეისერ „კრასნი კავკაზის“, ბეგარდის ნაღმოსან „სტოიკის“, ბეგარდის წყალქვეშა ნავ „კ-22“-ის საბრძოლო ლაშქრობანი?

მთელი მსოფლიო აღტაცებით ადევნებდა თვალს სევასტოპოლის დაცვას, რაც რვა თვეს გრძელდებოდა. სევასტოპოლის დაცვასაც შავზღვაოთა მიერ ჩადენილ საგმირო საქმეებს ისტორია შეინახავს, როგორც თავისი სამხედრო მოვალეობისადმი, თავისი სამშობლოსადმი, თავისი ხალხისადმი უდიდესი ერთგულების ნიმუშს. ქვეითი მეზღვაურები, არტილერისტი მეზღვაურები ფიცს სდებდნენ: „გაეწყვდებით, მაგრამ უკან არ დავიხევთ!“ მათ სამშობლოსადმი ერთგულების ფიცი დასდეს და ამ ფიცს თავანთნი სისხლით განამტკიცებდნენ. ექვს დღეს ებრძოდნენ ფაშისტებს გვარდიელები სამეთაო „კაბრის“ გმირნი, ფაშისტ ლეიტენანტ პიანზინის ხელქვეშევნენ. ექვს დღეს ეს ფაშისტნი ბერეს ყველა სახის იარაღს—ჯერ ზარაბინებს, შემდეგ ტყვიამფრქვევებს, ზაჭხანებს, ბრანტებს, უკანასკნელ დღეს, სამარი მასალის მარაგი რომ გამოელიათ, ვგვარიელებმა მეზობელ ბატარიის ავსრბეს: „სამარი მასალის მარაგი გამოგველია, სროლა ალარაფრით შეგვიძლია. ცეცხლი დავიშინეთ ჩვენ—აქ გერმანელები არიან“. ასე ბრძოლა შეეძლოთ მხოლოდ იმ ადამიანებს, რომლებმაც იციან თავისი სიტყვის მტკიცედ დაცვა, ჰატრიოტებს, რომლებსაც სამხედრო მოვალეობას სიცოცხლეზე უფრო მაღლა აყენებენ. ისინი ყველანი დაიღუპნენ, მაგრამ უკან არ დაუხევიათ.

„ეე — სამშობლოს შვილი და ნაწრომელი ხალხის აღზრდილი—ფიცსა ვდებ მამაცურად და მთელი ჩემი ენერგიით დავიცვა მშობლიური სამაგრე. ჩემს სიცოცხლეს მტერს რაც შეიძლება ძვირად დავუსვამ“,—სწერდა წერილში შავზღვაელი მფრინავი ანაროვი. იგი იბრძოდა მანამდე, ვიდრე მტრის ტყვიამ არ განგმირა მისი ქეთილშობილი გული. სევასტოპოლის ძოველი გარნიზონი ებრძოდა მტრის ლუზენგით: „გაეწყვდებით, მაგრამ უკან არ დავიხევთ!“ ეს იყო წმინდა ფიცი სამშობლოს წინაშე, და სევასტოპოლის დაცველებმა იგი ღირსეულად შეასრულეს.

გუშინ გამოქვეყნებული იყო სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის ბრძანებულება სამხედრო მეზღვაურ ზემდგომ ნოე ადამიასათვის საბჭოთა კავშირის გმირის წოდების მინიჭების შესახებ. მამაცი საბჭოთა პატრიოტი სევასტოპოლის გმირული დაცვის მთელი 250 დღის განმავლობაში საზღვაო ქვეითი ჯარის რიგებში ებრძოდა. დეკემბრის ბრძოლათა დღეებში, როცა მისი ხელქვეითები ეწყობარიდან იქნენ გამოყვანილნი, იგი თვითონ მიეწვა ტყვიამფრქვევს და ერთ ბრძოლაში მოსპო 50 ფაშისტი. ივნისის ბრძოლათა დღეებში ამ. ადამიამ ისეთივე მამაცების მცირე ჯგუფთან, როგორიც თვითონ სასულიერო ოფიცერ ბეგლიანოვი, იგი თვითონ მიეწვა ტყვიამფრქვევს და ერთ ბრძოლაში მოსპო 50 ფაშისტი. ივნისის ბრძოლათა დღეებში ამ. ადამიამ ისეთივე მამაცების ჯგუფთან, როგორიც ოფიცერთა დიდი ჯგუფი მოსპეს. სხვა უბანზე ამ შენაერთის მებრძოლებმა, რომელსაც ამ. პოპოვი მეთაურობს, დღის განმავლობაში 1.000-მდე გერმანელი ჯარისკაცი და ოფიცერი დაზოცეს და ქვეითი ჯარის იარაღის ცეცხლით მტრის სამი თვითფრინავი ჩამოაგდეს.

• • •

როსტოვის რაიონში ჩვენი ჯარები მძიმე ბრძოლებს ეწეოდნენ ქალაქის განაპირა უბანში. გერმანელები რიცხვობრივი სიჭარბით სარგებლობენ და განეწყვეტლივ მოაქვთ იერიშები ჩვენს ნაწილებზე. ერთ უბანზე მთელი ჰიტლერელთა ბატალიონმა ხშირი მწკრივებით მოიტანა იერიშები ჩვენს პოზიციებზე. ჩვენმა მებრძოლებმა ახლო მოუშვეს მტერი და გრიგალისებრი ცეცხლი დიუშინეს. ჰიტლერელთაგან მხოლოდ ცოტანი გადარჩნენ და უკან გაბრუნდნენ. სხვა უბანზე სისხლისმღვრელი ბრძოლა გრძელდება მტრის ჯარების წინააღმდეგ, რომელნიც ჩვენი თავდაცვის სიღრმეში შემოიჭრნენ. ამ უბანზე რამდენიმე საათის განმავლობაში გერმანელებმა 20 ტანკი და 700-ზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი დაკარგეს.

• • •

ციმლიანსკაიას რაიონში მიდგარი ბრძოლები სწარმოებს გადასასვლელთათვის. გერმანელები ისწრაფვიან ერთდროულად რამდენიმე ადგილს გადმოსახონ მდინარე დონი. მტრის სასჯელეთო ჯარების მოქმედების ავიაცია ეხმარება. ერთ-ერთ უბანზე დიდი სატანკო ბრძოლა, რომლის მიმდინარეობაშიც გერმანელებმა უკვე დაკარგეს 30 ტანკი. ჩვენმა მებრძოლებმა შეაჩერეს მტრის რიცხვობრივად ჭარბი ძალები და წინააღმეწევის საშუალებას არ აძლევენ. სხვა უბანზე ჩვენმა ნაწილმა მძიმე ბრძოლის შემდეგ ახალ პოზიციებზე გადაინაცვლა.

27 ივლისის საღამოს ცნობა

27 ივლისს განმავლობაში ჩვენი ჯარები ეწეოდნენ ბრძოლებს ვორონეჟის რაიონში, აგრეთვე ციმლიანსკაიას რაიონში. მედგარი ბრძოლების შედეგად ჩვენმა ჯარებმა დასტაბეს ქალ. ნოვოჩერკასკი და როსტოვი.

ფრონტის სხვა უბნებზე არსებითი ცვლილება არ მომხდარა.

ჩვენმა გემებმა ბარენცის ზღვაში ჩასძირეს მოწინააღმდეგის, წყალქვეშა ნავი და 10.000 ტონა წყალზედა ტანდასტორტი.

• • •

26 ივლისს ჩვენი ავიაციის ნაწილებმა, ფრონტის სხვადასხვა უბანზე, მოსპეს ან დააზიანეს გერმანელთა 82 ტანკი, 260 ავტომანქანა ჯარისკაცად და ტვირთიანად, 7 ავტოცისტერნა, საწვავი, ათეთვლენი სოფლის 3 სწყობი, ჩასხეს საზენიტო და სავალო არტილერიის 7 ბატარეის ცეცხლი, გაანადგეს და ნაწილობრივ გასწიეს ეშელონ-ბანაკი 2 ბატალიონზე მეტი ქვეითი ჯარი.

• • •

ეორონეჟის რაიონში ჩვენი ჯარები განაგრძობენ მედგარ ბრძოლებს. გერმანელები ფაშისტთა ჯარებთან. ერთში ჩვენმა ნაწილებმა მეფანერ დონი გადალახა ეორონეჟის დასავლეთით. მეორე ნაწილმა მოწინააღმდეგის 1.200-ზე ჯარისკაცი და ოფიცერი გაჟლიტა და დონი გადალახა ეორონეჟის რამდენადმე სამხრეთით. ახლა ორივე ეს ნაწილი აქტიურ სთარპ ოპერაციებს ეწევა მეფანერის დასავლეთ ნაპირზე. სხვა უბანზე ჩვენმა მებრძოლებმა მნიშვნელოვანი დასახლებული პუნქტი დიაკოვკა. დაკარგული პოზიციების დასაბუნებას მიზნით მოწინააღმდეგის მიერ მოტანილ კონტრერიერაზეს წარმატება არ მოპყოლია.

• • •

ციმლიანსკაიას რაიონში მოწინააღმდეგ ცდილობს გადმოვიდეს დონის სამხრეთ ნაპირზე. ბრძოლები ცდილობდენ წარმატებით გრძელდება. ერთ უბანზე გერმანელებმა მოტანეს ზენ ზამოწყობილ ბრძოლებს. ჩვენმა ქვეითებმა და ტანკისტებმა სწრაფი დარტყმით შეაჩერეს მტერი და შეაფიწროვეს იგი. ამ ბრძოლაში მოსპეთ გერმანელთა 5 ტანკი, 8 ქვეეფები და გაეფლეტეთ მოწინააღმდეგის 350-ზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი.

• • •

ლენინგრადის ფრონტზე სწარმოებდა ადგილობრივი მნიშვნელობის ბრძოლები და სპარტალერიის სროლა ორივე მხრივ. ერთ-ერთ უბანზე გერმანელები იერიშზე გადმოვიდნენ და ცდილობდნენ წინადადეთ დაკარგული პუნქტი დაებრუნებინათ. ნაღმსატყორცნისა და თოფ-ტყვიამფრქვევის ცეცხლით მტერს იერიში მოგერიებულ იქნა. ბრძოლის ველზე ჰიტლერელებმა 150 გვამი დასტოვეს. დასახლებული პუნქტის აღების დროს, რასაც წინათ ეიუშეებოდით, ჩვენმა მებრძოლებმა ხელთ იგდეს 9 ტყვიამფრქვევი, ოდენათი შაბანდა და ავტომატი, 500 ბრინტები, 100.000-მდე ვაზნა და ს

საბჭოთა საინფორმაციო ბიუროსაგან

26 ივლისის ღამის ცნობა

25 ივლისს ღამის განმავლობაში ჩვენი ჯარები ეწეოდნენ ბრძოლებს მტერთან ვორონეჟის რაიონში, აგრეთვე **ციმლიანსკაიას, ნოვოჩერკასკაია** და **როსტოვის** რაიონებში.

ფრონტის სხვა უბნებზე არაფრითი ცვლილება არ მომხდარა.

* * *

ვორონეჟის რაიონში გრძელებოდა გაფაფხრებული ბრძოლები. ქალაქის დასავლეთით ჩვენმა ჯარებმა წინ წაიწიეს. ორი დასახლებული პუნქტისათვის ბრძოლებში ტყვედ წამოიყვანეთ გერმანელთა რამდენიმე ასეული ჯარისაკაცი და ოფიცერი, ხელთ ვიგდეთ 54 ტყვიამფრქვევი, 45 ქვემეხი, 22 ტანკი, თვითმფრინავი, 18 ნაღმსატყორცნი და ფრაველი სათმარი მასალა. სხვა უბანზე ჰიტლერელთები ცდილობენენ შეიჭრებინათ ჩვენი ნაწილების წინსვლა და კონტრიერიშებზე გამოიშვეს ღრმა ზურგიდან მხლილი ახალ-ხან მოსული პოლკი. ძმლვარი, სანალმტყორცნო ნაღმებისა და სატყვიამფრქვევი ცეცხლით რომ შეეგებდით, მოწინააღმდეგის დიდი ზარალი ნახა და იძულებული ვიყავ ნაწოლლიყო. მაშინ ბრძოლაში ჩაებნენ ჩვენი ტანკები და ქვეითები. ბრძოლის შედეგად გერმანელებმა მხლილად მოკლეს სახით 1,200-ზე მეტი ჯარისკაცი და ოფიცერი დაკარგეს. დაზიანებულია გერმანული 5 ტანკი. ფამოვანილია ტყვეები და ფამოვეზეთ დაკელა.

* * *

როსტოვის რაიონში მოწინააღმდეგის ბრძოლაში გამოსვლის დიდი სტანკო კოლონები და ცდილობს ძალიანაც დარტყმებით გასტეხოს ქალაქის დამცველთა წინააღმდეგობა. ჩვენი მებრძოლები თავდდებულად იქცევენ ყოველ ზოგდეს და დიდ ზარალს აყენებენ გერმანელებს. ერთ-ერთ უბანზე არტლერიისა და ჯაგუშმტრფველთა ცეცხლით მოსპობილია გერმანელთა 27 ტანკი. სხვა უბანზე ჩვენმა მებრძოლებმა მტრის სამი იერიში მოიგერიეს და 800-მდე ჰიტლერელი დახოცეს. მოწინააღმდეგე მეოთხე იერიშზე გადმოვიდა და ბრძოლაში გამოიყენა ქვეითი ჯარის ჰოლკი და 50-მდე ტანკი. გერმანელებმა მოახერხეს თავდაცვის რაიონის სიღრმეში შემოჭრა. ქალაქის განაპირას გრძელდება გაფფხრებული ბრძოლები.

* * *

ციმლიანსკაიას რაიონში ჩვენი ჯარები ეწევიან თავდაცვითს ბრძოლებს მტრის ჯარებთან. ერთ უბანზე გერმანელებმა მოიაზეს დონზე გადასასვლელი და მეინარის მეორე ნაპირზე გადმოიყვანეს მოწინავე რაზმები. ჩვენმა ავიაციამ რამდენჯერმე მასირებულად დაარტყა გადასასვლელს და მტრის დაჯაჭვებზეც ჯარს. ავიაციის დარტყმისთანავე ჩვენმა მებრძოლებმა უკუაგდეს ჰიტლერელთა მოწინავე რაზმები და სულ გასწყვიტეს ისინი. მოწინააღმდეგემ მოკლულთა სახით დაკარგა 300-ზე მეტი ჯარისაკაცი და ოფიცერი. ხელთ ვიგდეთ 26 ტყვიამფრქვევი, 18 ნაღმსატყორცნი, ბევრი ავტომატი, ზაშნანა და სამარი მასალა. სხვა უბანზე ჩვენმა ნაწილებმა მოიგერიეს მტრის ქვეითი ჯარის და ტანკების იერიშები. მოსპობილია გერმანელთა 15 ტანკი და 600-მდე ჰიტლერელი.

* * *

კალინინის ფრონტზე მზეერავთა რაზმების აქტიური მოქმედება და საარტილერო სროლა სწარმოებდა. მზეერავებმა უფროსი ლეიტენანტის დოკლინის მეთაურობით განადევნეს გერმანელები სოფელ ჭადან. მზეერავთა მეთაურ ჯაგუფი ლეიტენანტ მაჭიძისის მეთაურობით მიეპარა მტრის მიწერა საცეცხლე წერტილ და ორნანტები დაიპყრა. ამ დროს სხვა მიწერი საცეცხლე წერტილიდან გამოკვეთდნენ გერმანელები ჯარისკაცები. ჩვენმა მზეერავებმა ბრძოლა გაუმართეს მათ და 18 ჰიტლერელი დახოცეს. ერთ-ერთ უბანზე მოწინააღმდეგმ თავი მოიყარა ქვეითს ჯარს თავის თავდაცვის წინა კიდეზე. მეთაურ პლატნეკოვის არტილერისტებმა ცეცხლი გაანიეს და მოსპეს 250-ზე მეტი გერმანელი, 2 ძმიმე ნაღმსატყორცნი და 9 საზოგანო სათმარ მასალანად.

* * *

ლენინგრადელ პარტიზანთა რაზმმა ამხ. კ.ს. მეთაურობით ლიანდაგიდან გადაიყარა მტრის ეშელონი ჯარისაკენ და სათმარ მასალანად. ამ რაზმის პარტიზანებმა იელინის სამი კვირის განმავლობაში მოსპეს 80 გერმანელი ოფიცერი, 8 ავტომანქანა და ამოსპრეს 2 კილომეტრი სატელეფონო ხაზი.

* * *

ვორონეჟის რაიონში მოკლულ ოფიცერთ-ორ ალიონ ლურნოს აღმოაჩნდა ერნსტ ზოგეფლისადმი გაგზავნილი წერილი, წერილში ნათქვამია: „არ შემიძლია გადმოგიცეს, თუ რა ხდება ამ. ბერეზეჟნი, რომ ამბავი მსგავსი რამ ჯერ არ მინახავს და არ გამიგიცია ომის მთელი ხნის განმავლობაში. ყოველი დღე მრავალი სიცოცხლის ფასად გეკადება. ჩვენი ბატალიონი დაშლილია—ეს თითქმის ალარავინ დარჩა. მე მიხვიე ასეულში მოვეგები. უკვე ახლა ამ ასეულში ოფრო ნაკლები ხალხია, ვიდრე ერთი ოცეულში უნდა იყოს... რუსები ძალიან შეუპოვარი ხალხია. ისინი მედგარ წინააღმდეგობას ვეგიზეკენ და სიკვდილის არ ეშინიათ. დიაღ, რუსეთ გიგანტასა ყველა ჩვენთვის. ზოგჯერ მგონია, რომ ძალიან სიაშე ავანტიურაში ვართ ჩაბმულნი".

* * *

ჰამბურგში (ვერმანია) ნავსაგფერის მუშაოთა ჯაგუფმა განაადგურა სასუროსთო საწყობი. ვერტაპოს ძიერ გამოწვეულ რაზმს, ქვა დაეშალა. ჰიტლერელნი ამ ალიტეს ალარ ეფიშალნენ. ჩვენი ბატალიონი ფაფიანი-ოფიცერ-ალიონ ლურნოს ალარ ეფიშალნენ. ბოლოს ეს